

Tämä raportti on yksi SDP:n työryhmien vuosina 2024–2025 tekemän ilmiötyön loppuraporteista. Puolueen työryhmät ovat analysoineet kymmentä yhteiskunnallista ilmiötä, joihin politiikan pitää pystyä vastaamaan tulevaisuudessa.

Ilmiötyön raportit eivät edusta puolueen virallista kantaa, vaan niissä syntyneitä ideoita voidaan hyödyntää SDP:n uudessa poliittisessa ohjelmassa ja eduskuntavaaliohjelmassa. Poliittinen ohjelma ja puolueen uusimmat poliittiset kannat on tarkoitus hyväksyä puoluekokouksessa toukokuussa 2026.

Ilmiö 5: Ilmastomuutos ja luontokato – kestävä talouskasvu muutoksen kärjessä

Analyysi

Ilmastomuutos, luontokato ja elinympäristöjen saastuminen muokkaavat maailman ekosysteemejä ja taloudellisia sekä sosiaalisia edellytyksiä tavalla, joka koskettaa jokaista maata. Suomi on jo huomattavan pitkällä erityisesti sähköjärjestelmänsä hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä. Kuitenkin Suomen päästövähennystavoitteet ja pyrkimys hiilineutraaliuteen 2035 mennessä edellyttävät lisätoimia etenkin maankäyttösektorilla, josta on tullut nettopäästölähde.

Taloudellinen näkökulma on koko ilmiötyön keskiössä. Historiallisesti talouden kasvu on ollut kytköksissä fossiilisten polttoaineiden käyttöön, mutta nyt ilmastomuutoksen hillintä ja luontokadon pysäyttäminen nähdään yhä selvemmin uusien kasvumahdollisuuksien lähteenä. Ilmiötyössä tarkastellaan, miten kestävät energiainvestoinnit, kiertotalous, teknologiset innovaatiot ja kansainväliset kumppanuudet voivat samanaikaisesti vauhdittaa Suomen taloutta ja vahvistaa ympäristön tilaa.

Ilmastomuutos ja luontokato ovat rajat ylittäviä kriisejä

Ilmaston lämpenemisen ja luontokadon seuraukset ovat jo näkyvissä: lämpöennätyksiä, laajoja metsäpaloja ja äärisääolosuhteiden lisääntymistä havaittiin vuonna 2024 ennennäkemättömässä laajuudessa. Eriävät päästövähennysvelvollisuudet ja maiden eritasoinen kehitystaso tekevät haasteesta poliittisesti monimutkaisen. Nykyinen monenkeskinen sääntöperusteinen järjestys on peräisin toisen maailmansodan jälkeisiltä ajoilta, eivätkä sen rakenteet ole kyenneet vastaamaan ilmaston lämpenemisen, luontokadon ja saastumisen kaltaisiin ilmiöihin. Vaikka osa ilmastotoiminnan indikaattoreista osoittaa oikeaan suuntaan, maailmanlaajuiset ponnistelut ovat yhä riittämättömiä.

Kansainvälisen yhteistyön vahvistaminen

Koska ilmasto- ja luontokriisit ovat globaaleja, niiden kestävä ratkaiseminen edellyttää laajaa kansainvälistä yhteistyötä, reilua rahoitusvastuuta ja sitoutumista yhteisiin

sopimuksiin. Suomelle tämä merkitsee sääntöperusteisen, demokratiaan ja oikeudenmukaisuuteen nojaavan maailmanjärjestyksen puolustamista ja edelleen kehittämistä.

Ilmastotyö luo taloudellista kasvua

Taloukasvun lähteiden täytyy päivittyä vastaamaan ilmaston lämpenemisen ja luontokadon aiheuttamiin haasteisiin. Ilmiötyössä on keskeisenä noussut esiin se, että ilmastomuutoksen hillintä ei ole taloukasvun este, vaan päinvastoin sen vauhdittaja. Finanssikriisin jälkeen Suomen talous ei ole juuri kasvanut, joten vihreä puhdas siirtymä tarjoaa mahdollisuuden uuteen kasvuun. Useat tutkimukset osoittavat, että päästövähennystoimet, teknologinen kehitys ja vihreät investoinnit rakentavat kestävää, kilpailukykyistä taloutta. Suomen onkin suunnattava ilmastopolitiikkansa konkreettisten, kasvua luovien ratkaisujen toteuttamiseen.

Päästökauppajärjestelmä on ollut merkittävä tekijä energiasektorin päästöjen vähentämisessä; vuosittaisen ilmastoraportin mukaan energiantuotannon päästöt laskivat 14 prosenttia vuoden 2025 aikana ja sekä kivihiielen että turpeen käyttö väheni oleellisesti, samalla kun tuuli- ja ydinvoiman osuus kasvoi.

Nyt tarvitaan laaja-alaisempia investointeja, joilla esimerkiksi vetyteknologia, energian varastointiratkaisut ja pienydinvoima kehittyvät kannattaviksi teollisiksi toimialoiksi. Suomen vientipotentiaali vihreissä ratkaisuissa voisi olla merkittävä, mikäli maa hyödyntää luonnonvarojensa (metsät, akkumineraalit) ja korkean uusiutuvan energiantuotantonsa mahdollisuudet täysimääräisesti.

Koko vihreän puhtaan siirtymän onnistunut toteuttaminen edellyttää mittavia pääomia. H2 klusterin mukaan pelkästään vetytalouteen, energiantuotantoon ja sähkön kuljetusinfrastruktuuriin ennakoitaan investoitavan 70–110 miljardia euroa vuoteen 2040 mennessä. Suomalaiset yritykset voisivat toimia alan kärjessä investoimalla.

Useat kotimaiset ja kansainväliset tutkimukset osoittavat, että päästövähennystoimet, teknologinen kehitys ja vihreät investoinnit voivat yhdessä rakentaa kestävää ja kilpailukykyistä taloutta. Korkean lisäarvon työpaikat syntyvät tästä kasvusta. Samat keinot, joilla vähennetään päästöjä, kasvattavat investointeja vihreään kasvuun kuten energiaan, materiaalitehokkuuteen, teknologiseen hiilenhallintaan, ennallistamiseen tai kiertotalouteen. Ilmastomuutoksen torjunta ja taloukasvu on mahdollista yhdistää.

Yritykset, innovaatiot ja vienti

Yrityksiltä edellytetään kykyä uudistaa liiketoimintamallejaan niin, että taloudellinen arvonluonti tapahtuu ympäristöä kunnioittaen. Tämä merkitsee liiketoimintojen asteittaista muuntamista vähäpäästöisiksi sekä investointeja uusiin liiketoiminnan muotoihin.

Suomalaisilla vientiyrityksillä on kilpailuetua muun muassa siksi, että ne ovat jo investoineet prosessi- ja resurssitehokkuuteen sekä digitalisaatioon. Uudistuminen vaatii tutkimusta, kehitystä ja teknologioiden hyödyntämistä. Toisin kuin julkinen keskustelu antaa ymmärtää, yksityiset T&K-investoinnit ovat kääntyneet kasvuun viimeisen kymmenen vuoden aikana. Taso ei vielä ole riittävä, mutta näemme merkkejä siitä, että uusia kasvukykyisiä yrityksiä on syntymässä. Kasvun on kuitenkin oltava kestävää ja materiaalien kiertoa on tehostettava koska uusiutumattomat materiaalit eivät riitä. Tulevaisuuden kannalta on ratkaisevaa, että nämä yritykset sopeuttavat toimintansa ja prosessinsa vihreän siirtymän vaatimuksiin, mikä luo uusia vientimarkkinoita esimerkiksi energiateknologioiden, akkuteollisuuden, vetyteknologioiden ja puupohjaisten materiaalien alueilla.

Tehokas ja uskottava ilmastopolitiikka sekä toimintaympäristön vakaus lisäävät investointien houkuttelevuutta, parantavat tuottavuutta ja tukevat hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista. Epävarmuus ja poukkoileva politiikka on kasvun este ja vähentää yritysten luottamusta toimintaympäristöön. Suomalainen teollisuus voi hyötyä merkittävästi vihreästä puhtaasta siirtymästä. Suomalainen yrityskehitys on lähtökohtaisesti sitoutunut vihreään puhtaaseen siirtymään ja sen mahdollisuuksiin.

Puhdas energia – nykyisyys ja tulevaisuus

Suomi on maailmanlaajuisesti yksi harvoista maista, joiden sähköjärjestelmä on jo nyt yli 90-prosenttisesti hiilineutraali. Energijärjestelmän siirtymä luo paitsi uusia teollisuuden aloja, myös mahdollistaa alueellisen kehittämisen.

Luontopääoma ja kiertotalous: resurssiviisaan kasvun tukipilarit

Suomen luontopääoma muodostaa merkittävän osan talouden perusteista: yli puolet bruttokansantuotteesta perustuu luonnonvarojen hyödyntämiseen (metsät, mineraalit, vesi). Metsät tarjoavat paitsi puuta, myös mahdollisuuksia kehittää uusia biopohjaisia materiaaleja ja kuitupohjaisia tekstiilejä. Metsäteollisuudessa voidaan tehostaa sivuvirtojen ja biogeenisen hiilidioksidin talteenottoa. Lisäksi akkumineraalien arvoketjuissa (litium, nikkeli, koboltti) ja muussa mineraalituotannossa Suomi voi nousta Euroopan keskeiseksi toimijaksi, mikä on strategisesti tärkeää vihreän siirtymän ja eurooppalaisen omavaraisuuden kannalta.

Kiertotalouden vahvistaminen, eli materiaalien käytön tehostaminen ja suljettujen kiertojen luominen, on välttämätöntä. Se vähentää riippuvuutta tuontiraaka-aineista, luo uusia liiketoimintamalleja (esim. korjaus- ja uudelleenkäyttöpalvelut) ja pienentää ympäristöjalanjälkeä. Suomi voi hyödyntää vahvaa tekstiili-, elektroniikka- ja metsäteknologian osaamistaan kehittäessään kierrätysratkaisuja ja tuotteita, joiden elinkaarta voi pidentää. Kiertotalous myös synnyttää uusia palveluita, kuten laite- ja tilavuokrausta, mikä tukee mikroyritysten kasvua ja luo työpaikkoja.

Teknologiset hiilensidontaratkaisut ja hiilitalous

Vaikka Suomen kokonaispäästöt ilman maankäyttösektoria ovat laskeneet, maankäyttösektori on päästölähde, ja taakanjakosektorin päästöt ylittivät EU:n kiintiön vuonna 2024. Kokonaisuudessaan päästökaupparektorin päästöt ovat laskeneet ennakoitua nopeammin ja taakanjakosektorin päästöt maltillisemmin.

Teknologiset hiilensidontaratkaisut (kuten hiilidioksidin suora talteenotto ilmasta ja biohiilen pysyvä varastointi) tarjoavat keinon lujittaa hiilinielua, kunhan teollisen mittakaavan investointeja vauhditetaan EU-tason lainsäädännöllä, kansallisilla strategioilla ja julkisella tuella.

Hiilidioksidin talteenoton, varastoinnin ja hyötykäytön ottaminen mukaan Suomen ilmastopoliitiikkaan ei ole vain tekninen ratkaisu – se voi olla strateginen valinta, joka voi määrittää Suomen aseman ilmastomuutoksen torjunnan edelläkävijänä.

Toisaalta teknologian kehittämiseen ja markkinaehtoiseen käyttöönottoon liittyy tällä hetkellä paljon epävarmuuksia ja etenkin alkuvaiheessa se on hyvin kallista. Lisäksi tällä hetkellä Suomi aloittaa takamatkalta, sillä Euroopassa ja Pohjoismaissa valtioiden tuki hiilensidonnasta talteenoton, varastoinnin ja hyötykäytön investointeihin moninkertaista Suomeen verrattuna. Poliittisten päättäjien tulee valita, mihin niukkenevat resurssit käytetään. Esimerkiksi maankäyttösektorille on mahdollista kohdistaa myös hyvin edullisia sekä päästövähennyspotentiaaliltaan tunnettuja päästövähennyskeinoja ja näin vahvistaa hiilinielua erittäin kustannustehokkaasti.

Mikäli Suomessa halutaan panostaa talteenottoteknologiaan nykyistä vahvemmin, olisi luotava selkeä lainsäädäntö ja luvitusprosessi hiilidioksidin talteenotolle, nesteytykselle ja varastoinnille sekä määriteltävä poistotavoitteet ilmastosuunnitelmiin. Ruotsissa testattu käänteinen huutokauppa – tuki halvimmalle hiilidioksidin talteenottoa tarjoavalle projektille – voisi toimia esimerkkinä Suomelle tällaisen markkinan luomiseksi. Teknisten hiilinielujen ja hiilen talteenottoon perustuvien tuotteiden (CCU) rooli tulisi tunnistaa myös EU:n ilmastosäätelyn kokonaisuudessa.

Kestävä kulutus ja jakamistalouden mahdollisuudet

Kuluttajien arjen valinnoilla on kiistaton merkitys ilmasto- ja ympäristökuormituksen vähentämisessä. Esimerkiksi syömämme ruoka, käyttämämme energian tuotantotavat ja tavaroiden ostamis- ja käyttötavat vaikuttavat suoraan päästöihin. Kuluttajien siirtymisen kestäväan elämäntapaan on oltava houkuttelevaa, edullista ja helppoa, jotta muutokset voivat skaalautua yhteiskunnassa laajasti.

Ilmiötyön aikana on havaittu, että jakamistalous on lupaava keino edistää resurssiviisasta kuluttamista. Jakamistalous perustuu tavaroiden ja palveluiden yhteiskäyttöön, jolloin tuotteiden käyttöaste kasvaa ja tuotettavien resurssien kokonaismäärä pienenee. Se voi tarkoittaa esimerkiksi yhteisiä autonvuokrauspalveluita, työkalupankkeja, yhteisöllisiä työtiloja tai energiaosuuskuntia. Jakamistalous luo mahdollisuuden luoda uusia työpaikkoja etenkin pienille ja keskisuurille yrityksille, kehittää digitaalisen alustan palveluja ja vahvistaa sosiaalista yhteisöllisyyttä.

Toimenpide-ehdotukset

Kansainvälisyys ja sääntöperusteisuus

- Suomi sitoutuu reiluun sääntöperusteisuuteen Suomen omilla toimilla ja politiikkalinjauksissa.
- Suomi siirtyy selkeään strategiseen suunnitelmaan ilmasto- ja biodiversiteettirahoituksen mobilisoinnissa. Ilmasto- ja biodiversiteettirahoituksella tuetut kotimaiset ja kansainväliset toimet on eritelty ja niillä on pitkäjänteiset ja monivuotiset tavoitteet. Tähän sisältyy ajatus siitä, mitä rahoitusta Suomen rahoitus saa liikkeelle, eli esimerkiksi paljonko yksityistä rahoitus julkinen rahoitus saa liikkeelle.
- Ilmastoulkopolitiikan ja kehityspolitiikan yleinen vahvistaminen osana ulkoasiainhallintoa ja ulkopoliittikkaa mm. resurssein.
- Suomi sitoutuu monenkeskisesti sovittuihin ilmastorahoitustavoitteisiin vaikuttavalla rahoituksella ja kirittää EU:ta.
- Kansainvälisen rahoitusarkkitehtuurin uudistaminen ja Ilmastorahoituksen mobilisointi: Suomi sitoutuu kansainvälisiin ilmastorahoitustavoitteisiin ja rohkaisee EU:ta kunnianhimoisempiin toimiin. Rahoituksen lisääminen on ratkaisevaa, sillä WRI:n mukaan maailmanlaajuisen ilmastorahoituksen tulisi kasvaa lähes triljoonalla dollarilla vuodessa, jotta 1,5 °C:n tavoitteeseen päästään.
- Sääntöperusteisuuden tukea ja vaikuttavia monenkeskisiä ilmastotoimia käytännössä olisi, että Suomi pikimmiten palauttaisi (ja mahdollisuuksien mukaan nostaisi) globaaleita, monenvälisiä ilmastorahoitusvälineitä.
- Suomen tuki YK:n ja kansainvälisen järjestelmän kehittämiseksi demokraattisemmaksi ja tehokkaammaksi. Kansainvälisen yhteisön on uudistettava rahoitusarkkitehtuurinsa (esim. kehitysrahoituslaitokset) ja vahvistettava YK:n roolia, jotta päätöksenteko on demokraattista ja huomioi sekä globaalin etelän että teollisuusmaiden erilaiset tarpeet.
- Uudet kumppanuudet: Uusien koalitioiden rakentaminen erityisesti globaalin etelän kanssa, yhteistyö Pohjoismaiden ja samanmielisten maiden (esim. Kanada, Uusi-Seelanti) sekä kansalaisyhteiskunnan ja työmarkkinajärjestöjen kanssa on olennaista osaamista, teknologiaa ja rahoitusta yhdistävien ratkaisujen luomiseksi.
- Tutkimus ja korkeakouluyhteistyö: Korkeatasoinen tutkimus ja koulutus ovat perusedellytys soveltavalle teknologiselle kehittämiselle ja osaavan työvoiman kouluttamiselle. Esimerkiksi Suomesta ponnistavat maailman johtavat tutkimuslaitokset vetytalouden ja akkuteknologian alalla.

Suomen tulevaisuuden energijärjestelmä luo puhdasta kasvua

- Tehdään puhtaasta sähköstä selkäranka tulevaisuuden energijärjestelmälle, joka luo uusiutuvaa puhdasta kasvua. Tarvitaan lisää päästötöntä sähköä ja toimivat ”sähköväylät”. Tuuli + ydin + vahva verkko ja varastot = edullinen, ennustettava

sähkö. Tämän varaan voidaan ankkuroida uutta teollisuutta, vetylaitoksia ja e-polttoaineiden tuotantoa.

- Sujuvoitetaan luvitusta ja varmistetaan ennakoitava sääntely. Sähkölínjat, voimalat ja CO₂-putket/laivainfra ovat kriittisiä. Kun luvitus on nopeaa ja säännöt ennakoitavia, investoinnit toteutuvat Suomessa eivätkä siirry muualle.
- Luonnonvarat ovat keskeisiä Suomen talouskasvun lähteitä. Suomen bruttokansantuotteesta yli puolet perustuu luontopääoman hyödyntämiseen. Suomella on tärkeä rooli Euroopan mineraalituottajana ja -jalostajana. Kaivannaisteollisuudessa, mm. akkumineraalien arvoketjuissa, on kasvavia mahdollisuuksia puhtaan, vihreän siirtymän sekä geopolitiittisten muutosten myötä.
- Edistetään metsäteollisuudessa uusia mahdollisuuksia. Niitä löytyy erityisesti tuotannon sivuvirtojen hyödyntämisessä, biogeenisessä hiilidioksidissa, uusissa vientituotteissa ja tuotannon tehostamisessa. Metsät ja metsäteollisuus ovat vahvuus, kunhan nielupolitiikka on realistista ja johdonmukaista. Puuhuollon logistiikka (enemmän raiteille), kilpailukykyiset kustannukset ja bioenergian kestävä asema ovat edellytys investoinneille – samalla aktiivinen metsänhoito (uudistaminen, taimikonhoito, lannoitukset, sekapuusto) vahvistaa nieluja.
- Suomen ilmastopolitiikan on otettava tärkeä teknologinen askel kohti teknisiä hiilenhallintakeinoja. Tekniset hiilinielut, kuten hiilidioksidin suora talteenotto ilmasta ja bioperäisen hiilen talteenotto ja pysyvä varastointi luovat näkymää sille, miten hiilinielua voidaan vahvistaa kestävästi.
- Hiilestä raaka-ainetta ja pysyviä poistoja: Bioperäinen CO₂ otetaan talteen ja joko jalostetaan tuotteiksi tai varastoidaan pysyvästi. Kun CO₂-virtoja keskitetään satamiin, kuljetus halpenee ja investoinnit muuttuvat kannattaviksi.
- Tarvitaan julkista rahoitusta kehittämistoimien ja investointien edistämiseen sekä erityisesti EU-tason lainsäädäntöä hiilenpoistomarkkinoiden luomiseksi ja teknisten hiilinielujen ja CCU (Carbon Capture and Utilization)-tuotteiden roolin tunnustamista EU:n ilmastosääntelyn kokonaisuudessa.
- Luodaan selkeä lainsäädäntö- ja luvituspolku CO₂:n talteenotolle, nesteytykselle, varastoinnille ja hyödyntämiselle.
- Vauhditetaan kehitystä laatimalla oma strategia ja tavoitteet teknisten nielujen kehittämiselle, kirjaamalla poistotavoitteet ilmastolainsäädäntöön- tai ilmastosuunnitelmiin ja tukemalla alan tutkimusta ja pilotointia rahoitusohjelmilla ja investointituilla esimerkiksi Ruotsin mallin mukaisella käänteisellä huutokaupalla jossa tuetaan edullisimmin talteenottoa ja varastointia tarjoavaa toimijaa. Kysyntää on mahdollista luoda myös sääntelyn keinoin.
- Edistetään luonnon ja teknologisten nielujen käyttöä yhdessä. Kehitetään laadukkaampaa mittaamista. Metsät ja maaperä sitovat hiiltä, mutta yksin ne eivät riitä – nielujen mittaaminen on epävarmaa ja vaihtelevaa. Siksi teknologiset nielut täydentävät luontoa ja parantavat koko järjestelmän luotettavuutta. Yhdistetään satelliitti- ja maanpintahavainnot, jotta tiedämme luotettavasti, paljonko hiiltä metsät ja maaperä sitovat. Parempi tieto tekee päätöksenteosta reilumpaa ja parantaa rahoituksen saatavuutta.

Jakamistalouden esteitä on poistettava määrätietoisesti

- Edistetään taloudellisia kannustimia. Jakamistalous tarvitsee toimintaedellytykset, jotka tekevät siitä aidon vaihtoehdon kuluttajalle ja elinkelpoisen mallin yrityksille. Kehitetään verotuksellisia ja muita kannustimia jakamistalouden kuluttamiseen ja liiketoimintaan (esim. kotitalousvähennyksen kehittäminen tukemaan jakamistaloudellista kuluttamista).
- Vaikutetaan EU:n sääntelyyn edistämällä kestävien ja laadukkaiden tuotteiden kilpailukykyä suhteessa halpatuontiin. Tunnistetaan jakamis- ja kiertotalouskelpoisen tavarantoiminnan ja kilpailuedellytysten rajoitteet.
- Määritetään kansalliset tavoitteet kestävämmän verkkokauppatuotannon rajoittamiseksi ja ohjataan markkinoita kiertotalouskelpoiseen tuotantoon, jotka ovat linjassa EU:n sääntelyn kanssa. Pyritään edistämään globaalia sääntelyä tällä saralla.
- Toimiva sääntely madaltaa kuluttajien ja yritysten kynnystä osallistua jakamistalouteen. Tarkastellaan tarvetta päivittää sääntelyä alustapalveluiden, kuluttajien ja yksityishenkilöiden välisiin sopimuksiin oikeuksien, velvollisuuksien ja turvallisuusnäkökulmien selkeyttämiseksi.
- Arvioidaan tarve ja kehitetään menettelyjä vähäisten riita-asioiden käsittelyyn myös yksityishenkilöiden välisissä sopimussuhteissa.
- Uudistetaan sosiaaliturvajärjestelmää siten, että viimesijaisissa tukimuodoissa on suojaosuudet pienimuotoisille tavanomaisille kodin irtaimiston myynti- ja vuokratuloille. Harkinnanvaraisissa tuissa voisi selvittää esimerkiksi suojaosuuksien käyttöönottoa, jolla tuetaan kestävästä kuluttamisesta.
- Kestävän kuluttamisen valmiuksia tulee vahvistaa. Lisätään kuluttajien tietoisuutta kulutuksen ympäristö- ja hyvinvointivaikutuksista sekä jakamistalouden eduista ja pelisäännöistä. Sisällytetään jakamis- ja kiertotaloustaidot opetussuunnitelmiin varhaiskasvatuksesta alkaen sekä osaksi kotitalouskasvatusta.
- Rahoitetaan pilottihankkeita ja arjen jakamisratkaisuja esimerkiksi kansanopistojen, asukasyhdistysten ja muiden järjestöjen sivistystyötä tukemalla.
- Edistetään tavaroiden korjauskulttuuria korjaustaitojen opetuksella ja kannustimilla korjauspalveluiden käyttöön.

Julkisen sektorin tulisi olla jakamisen ympäristö ja sidosryhmien yhteistyön mahdollistaja ja sparraaja. Julkisella sektorilla on keskeinen rooli jakamistaloudellisen kuluttamisen mahdollistajana ja kokeilujen sparraajana, rahoittajana ja pilottialustana. Osallistavan jakamistalouden kehittäminen edellyttää yhteisöllisiä sekä ei-kaupallisia ratkaisuja.

- Resurssiviisaan ja kestävästä kuluttamisesta tavoitteet tulee olla sisällytettynä julkiseen päätöksentekoon ja politiikkaohjelmiin (esim. elinkeinopolitiikka, aluestrategiset ohjelmat).
- Kunnat tunnustavat mahdollisuuksia edistää jakamistaloudellisen kuluttamisen ympäristöjä erityisesti heikossa sosioekonomisessa asemassa oleville kuluttajille (esim. tilat, tavarat, harrastus).
- Kunnat tukevat kuntalaislähtöisiä ja paikallisia kokeiluja jakamistaloudellisten ratkaisujen kehittämisessä.

- Tarjotaan pitkäjänteistä ja pysyvää rahoitusta jakamistaloudellisen kuluttamisen mahdollistamiseksi. Esimerkiksi tukemalla kirjastoja, asukastiloja ja yhdistyksiä jakamistalouden ratkaisujen toteuttajina.
- Tuetaan sektorirajat ylittävää TKI-toimintaa jakamistalouden edistämiseksi (esimerkiksi kokeilut maantieteellisillä pitkien etäisyyksien alueilla ja syrjäseuduilla).

Raportin tekoon osallistuneet työryhmät ja työssä kuullut asiantuntijat

Päävastuussa: Ilmasto-, ympäristö- ja energiatyöryhmä.

Työhön osallistui seuraavat työryhmät: Globalisaatio ja kestävä kehitys -työryhmä ja kuluttajapolitiittinen työryhmä.

Kuullut asiantuntijat:

- Petteri Taalas, pääjohtaja, Ilmatieteen laitos,
- Kati Koponen, erikoistutkija, VTT,
- Ahti Fagerblom, ilmasto- ja energiapäällikkö, Metsäteollisuus ry
- Rauli Partanen, maajohtaja, Deepgeo
- Helena Laukko, pääsihteeri, Suomen YK-liitto
- Matti Ylönen, yliopistonlehtori, Helsingin yliopisto
- Kristiina Karjanlahti, pääekonomisti, Finnfund
- Eero Heinäluoma, MEP, jäsen Euroopan parlamentin talous- ja raha-asioiden valiokunnassa
- Lauri Finér, toiminnanjohtaja, Sorsa-säätiö
- Antti Alaja, tutkija, UTAK
- Satu Santala, pääjohtaja Nordic Development Fund

Jakamistaloutta ja kuluttajapolitiikkaa koskeva osio on laadittu asiantuntijoiden toimesta Kuluttajaliitto ry:n, Itä-Suomen yliopiston ja muotoilutoimisto 2Loopsin yhteisessä Jaa Se! -hankkeessa, minkä jälkeen SDP:n kuluttajapolitiittisen työryhmän puheenjohtajisto ja sihteeristö on käsitellyt niitä.

Lisätietoja

Puheenjohtajat:

- Eveliina Heinäluoma (pj.), etunimi.sukunimi@eduskunta.fi
- Lauri Muranen (pj.), etunimi.sukunimi@steadyenergy.fi

Sihteerit:

- Johanna Juselius (siht.), jjuselius@hotmail.com
- Tiina Pehkonen (siht.), etunimi.sukunimi@eduskunta.fi

SDP:n ilmiötyöstä yleisesti lisätietoja antaa puolueen poliittisen valmistelun päällikkö Miia Järvi, etunimi.sukunimi@sdp.fi